

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์ต่อภาวะ
ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

ชื่อผู้เขียน

นายพรชัย จุลเมตต์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง ไบธิบาล ประธานกรรมการ

อาจารย์ ประทุม สร้อยวงค์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สุคนธ์สรรพ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาดา คุณนาวิกติกุล กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยูภาพร เม่งอำพัน กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความผาสุกของผู้ดูแลและผู้ป่วย การลดภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจึงเป็นกิจกรรมการพยาบาลที่สำคัญ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์ต่อภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลที่พาผู้ป่วยมารับการตรวจรักษาที่คลินิกอายุรกรรมประสาท งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาสารคาม เชียงใหม่ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม 2540 จำนวน 40 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการพยาบาลตามปกติและกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์จากผู้วิจัย กลุ่มละ 20 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล

ผู้ป่วย แบบสัมภาษณ์ภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วย ที่แปลและดัดแปลงโดย เพ็ญลดา เคนไชยวงศ์ (2539) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัย เท่ากับ 0.83 และ 0.76 ตามลำดับ และแผนการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งได้ผ่านการหาความตรงตามเนื้อหา และคำนวณค่าความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิและค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ 0.91 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ ที (t - test)

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัยของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองลดลงภายหลังได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และพบว่าภาวะเชิงปรนัยของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองก่อนและหลังได้รับการพยาบาลตามปกติไม่แตกต่างกัน แต่ภาวะเชิงอัตนัยหลังได้รับการพยาบาลตามปกติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและด้านอารมณ์มีภาวะเชิงปรนัยและเชิงอัตนัยน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อลดภาวะของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยและการจัดการศึกษาพยาบาลต่อไป

Thesis Title Effect of Informational and Emotional Support on Burden
of Stroke Patient Caregivers

Author Mr. Pornchai Jullamate

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Linchong	Pothiban	Chairman
Lecturer Prathum	Soiwong	Member
Assist. Prof. Dr. Achara	Sukonthasarn	Member
Assist. Prof. Dr. Wipada	Kunaviktikul	Member
Assist. Prof. Yupaporn	Mengumphun	Member

Abstract

Burden of stroke patient caregivers is an important factor influencing caregivers and patients' well - being. The reduction of burden of stroke patient caregivers is significant. The main purpose of this quasi - experimental study was to investigate the effect of an informational and emotional support on burden of stroke patient caregivers. The subjects were caregivers of stroke out patients who attended the neurological medicine clinic, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during February to May, 1997. Forty subjects were purposively selected and were assigned to be in the control and the experimental group equally. The control group received the routine nursing care, whereas the experimental group received the informational and emotional support from the researcher. Instruments used were the Demographic Data Interview Form; the Objective and

Subjective Burdens Assessment Form developed by Kenchaiwong, (1996) which reliability coefficients were 0.83 and 0.76, respectively; and the Informational and Emotional Support Protocol developed by the researcher. The content validity of the protocol was assessed from which both the interrater agreement and the content validity indices obtained were 0.91. The data was analyzed in terms of frequency, percentage, means and standard deviation. The hypotheses were tested using t- test.

The results of this study revealed that the objective and subjective burdens of stroke patient caregivers, after receiving an informational and emotional support, were significantly decreased ($p < .01$), before and after receiving the routine nursing care, the objective burden of stroke patient caregivers in the control group was not significantly different but subjective burden was significantly increased ($p < .05$) and the objective and subjective burdens of subjects of the experimental group were significantly lower than those of the control group ($p < .01$).

From the findings, implications for nursing practice to reduce the burden of stroke patient caregivers, nursing research and nursing education were recommended.